

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ НА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ (1 СЕМЕСТР 2025-2026 Н.Р.)

ОП «ПОЧАТКОВА ОСВІТА. ІНФОРМАТИКА» (БАКАЛАВР)

Кількість респондентів: 15 осіб

За результатами опитування загалом простежується позитивне ставлення студентів до освітньої програми, рівня викладання, організації освітнього процесу та взаємодії з викладачами. Водночас опитування виявило і окремі проблемні аспекти, що потребують уваги, передусім щодо перевантаження навчальним матеріалом, змісту практичної підготовки, процедур оскарження результатів оцінювання, інформування про академічну мобільність і механізми участі студентів у перегляді освітньої програми.

1. Загальна оцінка освітньої програми

Навчання на освітній програмі відповідає очікуванням більшості здобувачів: 7 студентів (46,7%) дали відповідь «так», ще 6 осіб (40,0%) — «скоріше так». Негативні оцінки поодинокі: по 1 студенту (6,7%) обрали варіанти «скоріше ні» та «ні». Отже, 86,7% опитаних загалом позитивно оцінюють відповідність програми своїм очікуванням.

Рівнем отримуваних знань і вмінь повністю задоволені 10 студентів (66,7%), ще 3 особи (20,0%) задоволені частково. Лише 1 студент (6,7%) висловив незадоволення, ще 1 особа (6,7%) не змогла визначитися. Це свідчить про те, що переважна більшість студентів оцінює якість підготовки позитивно.

2. Професійна мотивація студентів

На запитання про намір працювати за здобутою кваліфікацією відповіді розподілилися рівномірніше: 5 студентів (33,3%) зазначили, що обов'язково планують працювати за спеціальністю, 5 осіб (33,3%) — що працюватимуть за фахом, якщо трапиться така нагода, і ще 5 осіб (33,3%) вагалися з відповіддю.

Отже, хоча відкрите заперечення відсутнє, показник професійної визначеності не є достатньо високим і потребує посилення профорієнтаційної та мотиваційної складової підготовки.

3. Найбільш значущі навчальні дисципліни

У відповідях студентів найчастіше як найбільш важливі згадувалися:

- педагогіка;
- загальна та вікова психологія;
- методики навчання;
- інклюзивна освіта;
- цифрова грамотність / інформаційні технології в освіті;
- STEM-освіта.

Це дає підстави стверджувати, що студенти найбільше цінують ті освітні компоненти, які мають практичну спрямованість, безпосередньо пов'язані з майбутньою професійною діяльністю вчителя, а також формують сучасні психолого-педагогічні та цифрові компетентності.

4. Організація освітнього процесу

Ефективність організації освітнього процесу в університеті студенти оцінюють переважно позитивно: 4 особи (26,7%) поставили оцінку «відмінно», 6 осіб (40,0%) - «добре», 3 особи (20,0%) - «задовільно», і 2 студенти (13,3%) - «погано».

Таким чином, 66,7% респондентів оцінюють організацію освітнього процесу на високому або достатньому рівні, однак наявність 13,3% негативних оцінок свідчить про необхідність окремих покращень.

5. Вибіркові дисципліни

Переліком вибірових дисциплін задоволені 9 студентів (60,0%), частково задоволені 4 особи (26,7%), не задоволені 1 студент (6,7%), ще 1 особа (6,7%) не визначилася.

Так само підхід до вибору варіативних дисциплін і формування груп позитивно оцінюють 9 осіб (60,0%), ще 5 студентів (33,3%) - частково.

У відкритих відповідях студенти висловили побажання щодо розширення переліку вибірових дисциплін за рахунок таких тем:

- психологія для вчителя;
- психологія стресостійкості;
- психологічна підтримка дітей під час війни;
- використання штучного інтелекту в початковій школі;
- дизайн освітнього контенту;
- основи освітньої робототехніки;
- педагогічний самоменеджмент;
- етика, філософія, дизайн і технології.

Ці відповіді демонструють запит студентів на сучасні, прикладні, міждисциплінарні та практикоорієнтовані курси.

6. Практична підготовка

Рівнем організації та змістом практик задоволені 9 студентів (60,0%), частково задоволені 4 особи (26,7%), не задоволений 1 студент (6,7%), ще 1 особа (6,7%) не визначилася.

Водночас 11 студентів (73,3%) вважають практики корисними для формування професійних компетентностей, 3 особи (20,0%) - частково корисними, і лише 1 студент (6,7%) вагався з відповіддю. Це свідчить про високу цінність практичної підготовки в очах здобувачів.

Разом із тим у відкритих відповідях студенти запропонували зміни:

- зменшити обсяг звітної документації;
- скоротити кількість завдань;
- давати завдання завчасно і більш чітко їх пояснювати;
- збільшити час безпосередньої роботи з дітьми;
- посилити використання цифрових інструментів у практиці;
- враховувати складні умови воєнного часу.

Отже, основний запит стосується зменшення бюрократичного навантаження та посилення практичної складової.

7. Навчальне навантаження

Лише 4 студенти (26,7%) вважають співвідношення обсягу навчального матеріалу і часу на його опрацювання оптимальним. Натомість 9 осіб (60,0%) вказали на перевантаження, ще 2 особи (13,3%) не змогли відповісти.

Це один із найвиразніших проблемних показників опитування, який свідчить про потребу перегляду обсягу завдань, термінів виконання та загального навчального навантаження.

8. Інформування про освітній процес і оцінювання

3 процедурами визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах або в неформальній освіті, знайомі 13 студентів (86,7%), що є позитивним показником.

На початку семестру з програмами або силабусами дисциплін знайомляться 14 студентів (93,3%), а 1 студент (6,7%) - ні.

З порядком та критеріями оцінювання з усіх компонентів знайомі 9 осіб (60,0%), ще 6 осіб (40,0%) - частково.

Інформацію про зміст дисциплін, результати навчання, порядок і критерії оцінювання 11 студентів (73,3%) отримують на початку вивчення дисципліни, 3 особи (20,0%) - переважно в процесі її вивчення, 1 студент (6,7%) не визначився.

Отже, загалом система інформування працює достатньо добре, але не для всіх студентів вона є однаково повною і своєчасною.

9. Форми і методи навчання. Студентоцентрованість

Формами і методами навчання задоволені 9 студентів (60,0%), частково задоволені 5 осіб (33,3%), не задоволений 1 студент (6,7%).

Щодо студентоцентрованого підходу:

- 4 студенти (26,7%) цілком погоджуються,
- 8 осіб (53,3%) скоріше погоджуються,
- 2 студенти (13,3%) скоріше не погоджуються,
- 1 студент (6,7%) не погоджується.

Таким чином, 80,0% респондентів загалом підтримують твердження про студентоцентрованість викладання.

10. Викладацький склад і взаємини зі студентами

У відкритих відповідях студенти позитивно оцінили професіоналізм багатьох викладачів, особливо неодноразово згадувалися Онищенко І.В., Павлик, Захарова, Кравцова, Закарлюка та інші. Частина опитаних підкреслила, що професійно працюють усі або більшість викладачів.

Викладачів як професіоналів високого рівня оцінюють:

- 7 студентів (46,7%) «так»;
- 7 студентів (46,7%) «скоріше так»;
- 1 студент (6,7%) «ні».

Також 5 студентів (33,3%) вважають, що їхні стосунки з викладачами мають доброзичливий і довірливий характер, ще 9 осіб (60,0%) відповіли «скоріше так».

Отже, 93,3% респондентів загалом позитивно оцінюють взаємини з викладачами.

11. Наукова робота та академічна мобільність

До науково-дослідницької роботи студенти залучаються переважно час від часу - так відповіли 10 осіб (66,7%). Постійне залучення відзначив лише 1 студент (6,7%), а 2 студенти (13,3%) вважають, що не залучаються зовсім.

Інформацією про програми міжнародної академічної мобільності повністю володіють лише 3 студенти (20,0%), ще 9 осіб (60,0%) - частково, і 3 студенти (20,0%) - не володіють.

Це свідчить про необхідність активізувати інформування студентів щодо можливостей міжнародної співпраці та мобільності.

12. Прозорість оцінювання та академічна доброчесність

Контрольні заходи прозорими і зрозумілими вважають 6 студентів (40,0%), ще 6 осіб (40,0%) відповіли «скоріше так». Негативні оцінки та невизначеність поодинокі.

Щодо об'єктивності й неупередженості екзаменаторів: 5 студентів (33,3%) відповіли «так», 9 осіб (60,0%) - «скоріше так», 1 особа (6,7%) вагалася.

Водночас із необ'єктивністю оцінювання стикалися 5 студентів (33,3%), а 10 осіб (66,7%) - ні. Цей показник не є критичним, але він свідчить, що тема об'єктивності оцінювання потребує подальшої уваги з боку адміністрації та викладачів.

Особливої уваги потребує питання процедури оскарження результатів заліків та екзаменів:

- знайомі з нею лише 3 студенти (20,0%);
- частково знайомі — 5 осіб (33,3%);
- не знайомі — 7 осіб (46,7%).

Натомість із політикою, стандартами й процедурами академічної доброчесності знайомі майже всі - 14 студентів (93,3%), що є дуже добрим показником.

13. Матеріально-технічне, інформаційне та консультаційне забезпечення

Рівнем матеріально-технічного забезпечення задоволені 7 студентів (46,7%), частково задоволені 5 осіб (33,3%), не задоволений 1 студент (6,7%), ще 2 особи (13,3%) не визначилися.

Інформаційним та навчально-методичним забезпеченням задоволені 12 студентів (80,0%), частково задоволені 2 особи (13,3%), не задоволений 1 студент (6,7%).

Рівнем організаційної, інформаційної, соціальної та консультаційної підтримки задоволені 11 студентів (73,3%), частково задоволені 2 особи (13,3%), не задоволені 2 особи (13,3%).

Найкращу підтримку, за відповідями студентів, надають:

- куратор групи - 8 осіб (53,3%);
- викладачі - 8 осіб (53,3%);
- одногрупники - 6 осіб (40,0%);
- батьки - 5 осіб (33,3%).

Отже, ключовими джерелами підтримки для студентів є куратор і викладачі.

14. Психологічна служба та врегулювання конфліктів

Із діяльністю практичного психолога університету знайомі 6 студентів (40,0%), лише чули про нього 5 осіб (33,3%), а 4 студенти (26,7%) не знайомі. Про процедури врегулювання конфліктних ситуацій поінформовані 6 студентів (40,0%), частково - 5 осіб (33,3%), не поінформовані - 4 студенти (26,7%).

У разі конфлікту студенти найчастіше звернулися б:

- до куратора групи - 11 осіб (73,3%);

- до декана факультету - 7 осіб (46,7%);
- або намагалися б розв'язати конфлікт самостійно - 6 осіб (40,0%).

Це свідчить, що куратора студенти сприймають як найближчу та найбільш доступну інстанцію підтримки.

15. Участь студентів у перегляді освітньої програми

На думку студентів, до перегляду освітньої програми залучаються:

- 4 студенти (26,7%) так;
- 2 студенти (13,3%) час від часу;
- 4 студенти (26,7%) ні;
- 5 осіб (33,3%) важко відповісти.

Щодо фактичного подання пропозицій:

- 4 студенти (26,7%) відповіли «так»;
- 5 осіб (33,3%) «ні»;
- 6 осіб (40,0%) «не знаю».

Отже, студентська участь у вдосконаленні програми потребує кращої видимості, системності та комунікації.

16. Актуальність освітньої програми

Актуальною, затребуваною та такою, що відповідає запитам ринку праці, програму вважають:

- 8 студентів (53,3%) - «так»;
- 5 осіб (33,3%) - «скоріше так»;
- по 1 студенту (6,7%) - «скоріше ні» та «ні».

Отже, 86,6% опитаних загалом позитивно оцінюють актуальність освітньої програми.

17. Основні рекомендації студентів

Серед пропозицій щодо вдосконалення освітньої програми найважливішими є:

- збільшення кількості практик;
- менше сухої теорії та рефератів;
- більше тренінгів і розбору реальних професійних ситуацій;
- наповнення дистанційних курсів актуальними матеріалами, тестами та відеолекціями;
- надання всієї важливої інформації студентам завчасно;
- більш лояльний підхід до студентів-заочників, які поєднують навчання з роботою.

Сильні сторони освітньої програми

До сильних сторін можна віднести:

- загальну задоволеність навчанням на програмі;
- позитивну оцінку рівня знань і вмінь;
- високу оцінку професіоналізму викладачів;
- доброзичливі та довірливі стосунки між студентами і викладачами;
- корисність практик для професійного становлення;
- високий рівень ознайомлення із силабусами та принципами академічної доброчесності;
- позитивну оцінку інформаційного та навчально-методичного забезпечення.

Проблемні аспекти

Серед проблемних зон:

- перевантаження навчальним матеріалом;
- надмірна звітність і бюрократизація практик;
- недостатня обізнаність із процедурою оскарження результатів оцінювання;
- недостатнє інформування щодо академічної мобільності;
- неповна поінформованість про діяльність практичного психолога та процедури врегулювання конфліктів;
- недостатньо виражена й помітна участь студентів у перегляді освітньої програми;
- часткові випадки скарг на необ'єктивність оцінювання.

Загальний висновок

Результати опитування свідчать, що освітня програма загалом позитивно сприймається студентами, є актуальною, відповідає їхнім очікуванням і забезпечує належний рівень професійної підготовки. Особливо високо оцінюються професіоналізм викладачів, атмосфера взаємодії, практична значущість навчання та навчально-методичне забезпечення.

Водночас для подальшого вдосконалення програми доцільно зосередити увагу на оптимізації навчального навантаження, осучасненні вибіркового дисциплін, посиленні практичної підготовки, зменшенні обсягу паперової звітності, а також на покращенні інформування студентів щодо академічної мобільності, процедур оскарження результатів оцінювання та реальних механізмів участі здобувачів у перегляді освітньої програми.